

le/Kaarlo, Kalli, Kalliala, Galle, Gallen ym). Määttälästä tämä sukuhaara muutti vuonna 1653 kokonaisuudessaan Uudenkirkon Hämeenkylään. Voimakkaasti kasvaessaan siittä tuli yksi Kanneljärven, Muolaan ja Uudenkirkon suurimmista suvuista. Halusimme saada lisätietoa tämän väyn alkuperästä sekä keskinäisestä suhteesta Karjalan Kallosiin.

Tulevia vertailua varten halusimme saada myös tilastollisesti luotettavan perusaineiston. Tutkimukseen osallistui 14 henkilöä harkiten valituista sukuhaaroista (mukana myös pari Määttä ja Kallosta), osa varsin perusteellisella 67 markkerin tasolla (Y67). Kokonaisuutena olemme erittäin tyytyväisiä tuloksiin, seuraavassa keskeiset johtopäätelmät tutkimuksista.

Määttä/Määttäin kantasuku on ikivanhoja äyrämöisiä

Määttillä ja Määttästen kantasuvulla (Määttä/Määttäin) on yhteinen esi-isä **haploryhmässä N3**, mikä on yleisin tyyppi Kannaksella (jopa 71% kaikista) ja yleisin myös koko Suomessa (58%). Sitä voisi kutsua **peruskantasuomalaiseksi** ja se on saapunut Karjalaan ainakin noin 6000 vuotta sitten, jopa mahdollisesti heti mannerjään reunan vetäytyttyä alueelta noin 11 000 vuotta sitten. Haploryhmä N3 on kehittynyt muinaisista läntisistä (itäiset Itä-Siperiassa) "mammutinmetsästäjistä", jotka elivät jääkauden lopulla Uralin pohjoisosan molemmin puolin. **Haploryhmämme on "N3-Laatokka"** (äyrämöinen), mikä yleisty voimakkaasti savolaiseksiansion aikana 1300-1600 luvuilla ja siten noin 17 % suomalaisista miehistä kuuluu tähän haplotyyppiin.

Kaikki tutkitut kantasuvun Määttäset ja Määttät kuuluvat tähän tyyppiin. Haarautuminen tapahtui noin 10-25 sukupolvea sitten, mahdollisesti osin lähempänäkin (tässä 0-taso vastaa 1930-40 luvuilla syntyneitä omaa sukupolveani, koska kaikki tutkitut henkilöt edustavat tätä ikäpolvea). Kirkonkirjoista tiedämme, ettei tämä kuitenkaan liene mahdollista noin 12 sukupolvea lähempänä (1500-luvun loppu). Sukukirjamme arvailu aikavälistä 1300-1600 näyttää varsin oikealta. Oikeastaan voisi sanoa, että **Määttät, Määttäset ja Määttälät ovat yhtä samaa sukua yhteisellä perusnimellä Määttä**. Varhainen

erittäin laaja leviäminen aiheutti sukunimen erilaisen kirjoitustavan eri maakunnissa paikallisen tyylin mukaisesti.

Vertailu muihin tiedostoissa jo oleviin testituloksiin kertoo myös, että tähän samaan "laatokkalaisten" tyyppiin kuuluu ainakin satakunta muuta suurta karjalais-savolaista sukua, aivan muilla sukunimillä (haplotyyppiin yleisyys kertoo veljessukuja todellisuudessa olevan muutama sata). Useimmat ovat haarautuneet ainakin 20-50 sukupolvea sitten. Tähän samaan joukkoon kuuluvat myös tutkitut Kalloset, joilla siis on yhteinen esi-isä Määttien ja Määttästen kanssa, mutta ilmeisesti kauempana, 25-40 sukupolven takana. "Veljeksiä" löytyy myös Pohjois-Venäjällä, mihin karjalaisia on aikojen saatossa kulkeutunut sekä tietysti esimerkiksi Värmlannin suomalaismetsissä.

Pekka Heikinpojan (Kalloin/Määttäin) isälinja on "esiviikinkejä"

Tämän väylinjan Kalloin-nimellä ei näytä olevan mitään yhteistä karjalaisten Kallosten kanssa. Sen sijaan oletuksemme sukuhaaran saapumisesta Satakunnan suunnasta näyttää oikealta.

Määttästen suvun väylinjassa "Pekka Heikinpojan jälkeläiset" kaikki tutkitut kuuluvat **haploryhmään I1*/I1a**, mikä on skandinaavinen. Maassamme se on yleisin Satakunnassa (52% kaikista miehistä siellä) ja toiseksi yleisin koko Suomessa (28%). Haploryhmämme lienee syntynyt Satakunnassa noin 1000 vuotta sitten ja siihen kuuluu noin 22% suomalaisista miehistä. Sitä kutsutaan kuitenkin nimellä "I1-Bohnia", koska se on lukumääräisesti vahvimmin edustettuna suomenkielisellä Etelä-Pohjanmaalla (asutus sinne on tullut pöösosin Satakunnasta).

Rekistereissä löytyy kuitenkin lähimpinä **"karjalaisina velihaaroina"** suurusluokkaa 15-30 sukupolven takana koko joukko Karjalassa (vanhassa Viipurin läänissä) kehittyneitä sukuja (Kaartisia, Kemppisiä, Korholaista, Kukkosia ja Nevalaisia). Koska olemme heitä selvästi lähempänä kuin satakuntalaiset veljemme kanssa, niin haarautumiset ovat ilmeisimmin tapahtuneet Karjalassa ehkäpä aikavälillä 1300-1500. Parhallaan selvit-